

ההגנה על החיים

שבועיים אמרצט "עופרת יצוקה"

מטרות:

1. התלמידים יכירו את מציאות תשע השנים האחרונות בה מתקיימת התקפה מתמדת על ישובי עוטף עזה והנגב המערבי הפוגעת באזרחים חפים מפשע ומונעת מהם קיום חיים ראויים.
2. התלמידים יזהו את מקומו המרכזי של ערך ההגנה בעיצוב צה"ל – צבא ההגנה לישראל.
3. התלמידים יכירו בכך כי לחימה הנה פעולה ראויה רק כאשר מטרתה קיום החיים.
4. התלמידים יבינו כי מטרתו המרכזית של מבצע "עופרת יצוקה" הנה לאפשר קיום חיים בישובי עוטף עזה והנגב המערבי.

אמרה:

בלבוע שאל פסולת צה"ל במבצע "עופרת יצוקה" הגיבה מההקפאת האוויריות אפסולה קרקעית בשטחי הירצושה. אננו עדיין נמצאים בעיצומה של אותה המערכה אע"כ מצואת שקטתה ובטוה באצווי הלג המערבי וישובי הדיוס. כבי גשע שנים עומדים עשרות אלפי אצווי מדינת ישראל הגפס מפשע בישובי עוטף עזה והלג המערבי גג איוס ממחיד של ירי רקטות, מרמאות ופיגועים ובמערכה הנוכחית, הגיב האיוס אצוויים רבים נוספים בדיוס. כשיעור הגברה, נשאל מהי שגרת גייס ראווה ונכיר את מצואת גשע השנים האחרונות בישובי עוטף עזה והלג המערבי בהן מקיימת הקפה ממחיד על אצוויים גפס מפשע. נכיר בצכותה של מדינה אהגן על אצווייה ונצהה את ערך ההגנה על אצוויים גפס מפשע ובשם קיוס גייס סדיירים אלא מורא כנן ארגוי פסולת צה"ל במבצע "עופרת יצוקה".

עוטף עזה והנגב המערבי 2009-2000 - תמונת מצב (15 דקות)

✓ אמורי:

בשיעור היום נעמיק במערכה בדרום וננסה להבין יחד את פשרה של הפעולה הנרחבת של צה"ל ברצועה.

✓ **הצג/י** בפני התלמידים את ציר הזמן המציג אירועים פוליטיים, מדיניים וצבאיים נבחרים מתשע השנים האחרונות ואת הגרפים המתארים את ההסלמה בשיגור הרקטות לכיוון ישראל בשנתיים האחרונות (נספחים אי-ג')

✓ שאלוי:

- מה בעצם המציאות של אדם החי בתנאים כאלה?
- מה ההשפעות הפיסיות על אנשים החיים במציאות הזאת?
- מה ההשפעות הנפשיות על אנשים החיים במציאות הזאת?
- הייתם בסיטואציה דומה? מכירים דוגמאות דומות?
- מה קורה כשזו לא סיטואציה נקודתית אלא מתמשכת לאורך שנים?

אמורה:

מ"ב קט"ט מתוך ב"ב ש"א אביימה ז'אן התאמר א"ה ה"י"ס כ"ב א"י"ס הקאסא"מ אהע"ש"ה. נתן אהק"י"א א"ק"י"ס א"מ"נ א"ל"מ"י"ס.

✓ אמור"י:

מציאות כזאת של איום מוכרת לנו אולי גם מהמלחמה שהייתה בגבול הצפון בקיץ 2006 והיא יוצרת תחושות מצוקה וחרדה והגבלות פיסיות על הקיום כמו העדר יכולת ללכת לאן שרוצים מתי שרוצים, לימודים לא סדירים, מצוקה בתעסוקה, צורך בהתקנת מיגון בסביבה המיידית ועוד אבל סיטואציה מתמשכת כזאת היא משהו בקנה מידה אחר לחלוטין- החוויה היומיומית של אדם הנתון לאיום מתמשך המסכן את חייו, משפחתו, ביתו ועבודתו היא קשה מאוד ולא רק משום הסכנה הפיסית אלא גם בשל ההשפעה הממושכת על הנפש - מספרת תושבת שדרות לפני כשנתיים: "לא ייתכן ששבע שנים אנחנו באותו מצב ודבר לא השתנה, האם צריך לראות דם כדי להבין שאנחנו סובלים כאן? האם סבל נפשי אינו נחשב? אני משתגעת בכל פעם שאני שומעת בחדשות 'רקטה נפלה בשטח פתוח ואין נפגעים'. אין נפגעים? תגידו את זה לילדים שחזרו להרטיב במיטה, שחוששים ללכת לבית הספר, שישנים במקלטים ושאינם מעזים להתקלח לבדם מזה חודש. אין נפגעים. כנראה שבעולם לא מרגישים כאב או מצוקה, הם לעולם לא יבינו מה אנחנו עוברים."

צה"ל – צבא הגנה לישראל (15 דקות)

✓ שאל"י:

- האם מישהו/משהו אמור לדאוג לכך שאזרחי המדינה לא יעמדו בפני איומים פיסיים או נפשיים שכאלה? מי?
- אילו אמצעים עומדים ברשות המדינה כדי לבצע את אחריות זו?

✓ אמור"י:

למדינה כלים שונים כדי לקחת אחריות על בטחון אזרחיה, אחד המרכזיים בהם הוא זרוע הבטחון הסדירה האמונה על הגבולות – צה"ל.

✓ כתוב"י על הלוח את ראשי התיבות צה"ל ושאל"י:

- מתי הקימו את צה"ל? מדוע?
- מה מטרותיו? האם הן השתנו לאורך השנים?

אמורה:

כ"ה"י ה"ק"ס כ"ש"ב"ו"י"ס א"א"ר ק"ס מ"ד"י"נ י"ש"א"ל. ו"ק כ"ד"י ק"י"ב"ו"ל מ"א"מ"ת ה"ע"מ"א"ל. ה"א"מ"ש"ה ה"צ"מ"ת ה"א"י"ס"ה ע"ל ה"ק"מ"ו ו"ר"א"ש ה"א"מ"ש"ה. ד"ר ב"ן-ז"א"ו"י"ן ג"מ"ס ע"ל "פ"ק"ו"ד"ג כ"ב"א ה"ג"נ"ה א"י"ש"ר"א"ל" ב-26 כ"מ"א"י 1948, ו"ב-31 כ"מ"א"י פ"ר"ס"מ "פ"ק"ו"ד"ג י"ו"ס א"ה"ק"מ"ת כ"ב"א ה"ג"נ"ה א"י"ש"ר"א"ל". ה"פ"ק"ו"ד"ה כ"א"ל"ה א"ת ה"ה"ו"ר"א"ה ה"ג"ד-מ"ש"מ"ע"י"ת ש"א"ל י"ק"י"י"ס כ"ו"ל כ"ב"א"י כ"מ"ד"י"נ י"ש"ר"א"ל מ"א"ב"ד כ"ה"י"ל.

צה"ל הגבסס על המבנה הארגוני של ההגנה, כדי לממש ככול האומץ העיקרי של מדינת ישראל, עם הקמת צה"ל פורקו גטיבות הפלמ"ח והוכפפו אפיקוד צה"ל. צבא הגנה ישראל הוא צבאה של מדינת ישראל והארגון המרכזי למשימת ביטחונה.

צה"ל נמשך אצבא הגצק ביותר במצרים התיכון ולאבד הצבאות המתקדמים ביותר בעולם. מריבות אנצעי האמינה בהם הוא מצויב כיום, הם מגוצרת געשיות הנשק של ישראל וארצות הברית, צה"ל ממשש ככול ההגנה על קיומה וריבונותה של מדינת ישראל, על שומה גבולותיה בשיתוף פעולה עם משמר הגבול ובנוסף, משרת משימות לאומיות, כמו הגיישבות ככל שטחי מדינת ישראל באמצעות הנ"ל, ביסודי הכשרות והנחלת השפה באמצעות מורות גיילות, אימונים קדם-צבאיים באמצעות הגדני"ע, משימות גילוף ועוד.

ערוב ממוך ויקיפדיה

✓ **תלהי** על הלוח את מטרת צה"ל הלקוחה מתוך מסמך "רוח צה"ל" מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל ועל עצמאותה, ולסכל מאמצי אויב לשבש את אורח החיים התקין בה".

✓ **שאלוי:**

- מהי מטרת צה"ל?
- מהי הגנה?
- כיצד מבצע צה"ל את תפקיד ההגנה על קיום המדינה ועצמאותה?
- מהו אורח חיים תקין?
- על פי הגדרה זו, האם בתשע השנים האחרונות התאפשר קיום אורח חיים תקין בישובי עוטף עזה והנגב המערבי?

אמורה:

גוף צה"ל במסמך רוח צה"ל מגדיר את המטרה והייסוד של הצבא והוא הגנה על המדינה וסיכול מאנצי אויב אפגוש בה. מטרת הצבא היא לא רק אספק הגנה קיומית בעת מלחמה, אלא גם אפשר ככל שניתן ובכל עת גייס תקינים ובטוחים של גבירה משגשג ומולח.

✓ **אמורוי:**

אורח חיים תקין הוא כזה המאפשר לאנשים חיים פיסיים ונפשיים סדירים מבלי איום קיומי ותחושת מאבק השרדות. מהאזרחים בישובי עוטף עזה והנגב המערבי נשללים חיים כאלה כבר תשע שנים. השתלטות חמאס על רצועת עזה הגבירה את האיום על ישראל והגדילה את כמות הרקטות המשוגרות לעבר הישובים בעוטף.

✓ **חלקוי** לתלמידים את הכתבה הערוכה מתוך עיתון הארץ ובתוכה דבריו של שר הבטחון אהוד ברק לגבי הפעולה בשטחי עזה וקראו יחד.

✓ שאל/י:

- מה המטרות של מבצע "עופרת יצוקה"?
- מדוע מקיימת המדינה הפסקות אש למטרות סיוע הומניטארי במהלך הלחימה על אף הסכנות הטמונות בכך?
- מה המחירים בלחימה?
- האם ישנן מטרות שאינן ראויות ליציאה לפעולה צבאית?

✓ סכס/י:

מבצע "עופרת יצוקה" נועד להגן על חיי התושבים המצויים בקו עימות כבר שנים ארוכות. אין מטרתו של צה"ל (בניגוד לפעילותו של חמאס) להשתלט, לכבוש או לפגוע באזרחים חפים מפשע ועל כן אין הוא שוכח את האנושיות הנדרשת גם בתוך מערכה קשה כזו שאנו נמצאים בתוכה ואשר גובה מחירים כבדים משני הצדדים. ההיסטוריה האנושית רצופה קרבות ומלחמות מסיבות רבות, ביניהן מלחמות למטרות הרג, השתלטות על שטח, עיצוב מציאות פוליטית ועוד. פעולות צה"ל החל מהקמתו ועד היום מיועדות להגנה על קיום חיים תקינים במדינת ישראל הריבונית וזהו הצידוק היחידי לפעולות לחימה לאורך כל שנות קיומינו. הגנה אינה בהכרח פעולה פאסיבית – הגנה הנה שימוש בכל הכלים ההכרחיים והמצויים בגדר החוק, המהווים תגובה או יוזמה למען הבטחת קיום אורח חיים תקין.